

حقوق برای والدین کودکان

دانشجوی فقهی و نقص توجه

علائم و نشانه‌ها همراه با مهارت‌های فرزندپروری

مؤلفین :

دکتر مهین اسلامی شهرابی

محدثه ایرانیور

سرشناسه	: اسلامی شهرباکی، مهین، ۱۳۴۵-
عنوان و نام پدیدآور	: حقایق برای والدین کودکان دارای بیش‌فعالی و نقص توجه: علائم و نشانه‌ها همراه با مهارت‌های فرزندپروری/مؤلفین مهین اسلامی شهرباکی، محدثه ایرانپور.
مشخصات نشر	: کرمان: فانوس؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۹ ص: مصور (بخشی رنگی)، جدول: ۵/۱۴×۵/۲۱؛ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰-۵۶-۸۶۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۰۵-۱۰۶.
یادداشت	: نمایه.
موضوع	: کم‌توجهی در کودکان پرتحرک
موضوع	: Attention-deficit hyperactivity disorder
موضوع	: کم‌توجهی در کودکان پرتحرک -- درمان
موضوع	: Attention-deficit hyperactivity disorder -- Treatment
موضوع	: رفتار والدین
موضوع	: Parenting
شناسه بروده	: ایرانپور، محدثه، ۱۳۶۲-
شناسه افزودن	: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان
رده بندی کنگره	: RJ۵۰۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۴۷۰

حقایق برای والدین کودکان دارای بیش‌فعالی و نقص توجه (علائم و نشانه‌ها همراه با مهارت‌های فرزندپروری)

مؤلفین: دکتر مهین اسلامی شهرباکی، محدثه ایرانپور

ناشر: انتشارات فانوس کرمان با همکاری دانشگاه علوم پزشکی کرمان

طراح روی جلد: دکتر دلارام برفه‌ای

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۹

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰-۵۶-۸۶۷

چاپ و صحافی: کرمان تکثیر ۳۲۴۵۸۶۵۴

قیمت ۳۵۰۰۰۰ ریال

چاپ این کتاب در شورای تألیف و ترجمه دانشگاه علوم پزشکی کرمان مورخ ۹۸/۸/۱۹ به تصویب رسیده و به سفارش مؤلف/ مترجم و دانشگاه انجام شده است و کلیه حقوق مادی و معنوی آن به سرمایه‌گذاران تعلق دارد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۸	پیشگفتار

فصل اول / ۱۲

۱۲	اختلال بیش فعالی - نقص توجه (ADHD)
۱۵	علائم و مشخصات بالینی اختلال بیش فعالی - نقص توجه
۲۴	علت اختلال بیش فعالی - کم توجهی چیست؟
۲۵	آینده‌ی کودکان مبتلا به اختلال بیش فعالی - کم توجهی
۲۶	درمان
۲۶	درمان دارویی
۲۷	درمان‌های غیردارویی
۳۰	راهکارهای اولیه
۳۲	باورهای درست و نادرست

فصل دوم / ۳۶

۳۶	علل مشکلات رفتاری در کودکان چیست؟
۳۸	تربیت سازنده
۴۵	ایجاد ارتباط مثبت با کودکان
۵۱	آموزش مهارت‌ها و رفتارهای جدید
۵۷	دستور دادن
۵۹	خصوصیات دستور دادن نادرست یا غیر مؤثر

فصل سوم / ۶۶

۶۶	مدیریت و کنترل رفتارهای نامطلوب کودکان
۷۶	تشویق و پاداش
۸۵	تنبيه (محرومیت از امتیازات)
۸۷	اصول تنبيه
۹۲	نادیده گرفتن ۱۰ بی‌امتنایی عمدی
۹۴	محروم سازی رفت (Time out)
۹۵	زمان خلوت
۹۶	فرایند ۱-۳
۹۷	اتاق خلوت
۱۰۱	فصل چهارم

فصل چهارم / ۱۰۱

۱۰۲	برنامه‌ریزی برای آینده
۱۰۳	روش‌های معمول در فعالیت‌های برنامه‌ریزی شده:
۱۰۵	چند توصیه ضروری خانوادگی
۱۰۶	منابع

پیشگفتار

ما کودکانمان را برای روزهای تربیت می‌کنیم که در آینده کنار آنها نیستیم و لازم است برای خود مستقل و در عین حال توانمند باشند، به گونه‌ای که بتوانند با تغییرات سریع دنیای اطراف خود و چالش‌های زندگی و خصوصاً روابط با هم‌تاها (در هر سنی) سازگار شده و بدون رنج و مشکل، از زنده بودن و در کنار دیگران بودن لذت ببرند.

امروزه والدین برای تربیت و پرورش فرزند خود با دشواری‌های زیادی روبرو هستند که مهم‌ترین آن‌ها سرعت برق‌آسای تغییرات در دنیای تکنولوژی و به نتیجه انزوای هرچه بیشتر بشر از جمله فرزندان و کاهش چشمگیر روابط بین فردی در خانواده‌ها چه در جوامع بزرگ‌تر انسانی می‌باشد. بنابراین نه تنها لازم است که این مهارت‌های فرزندپروری و روابط بین فردی خود را تکمیل کرده و ارتقاء دهند بلکه باید مهارت‌های تکنولوژیکی خود را نیز به گونه‌ای پیشرفت دهند که همانطور که سن‌شان از فرزندانشان بیشتر است در این مهارت‌ها نیز از آنها بالاتر و پیشرفته‌تر باشند یا حداقل در همان حد بدانند (۱).

یکی از راه‌های تقویت والدین در مدیریت تربیتی فرزندان خود افزایش دانش خود در زمینه ویژگی‌های رشدی کودکان در مراحل مختلف رشد و تکامل انسانی است. علاوه بر

کسب دانش ویژگی‌های رشد و تکاملی، لازم است والدین بر مهارت‌های مدیریت رفتار که همان مهارت‌های تربیت سازنده می‌باشد نیز آگاهی و تسلط داشته باشند. در این صورت است که وقتی آنها از طرف مدرسه فرزندشان پیغامی دریافت می‌کنند که مثلاً فرزند شما در کلاس ناآرام است و به معلم گوش نمی‌کند، آشفتگی و پریشان نمی‌شوند. یک دلیل احتمالی برای چنین رفتاری ابتلا به بیش فعالی و نقص توجه است. یعنی می‌دانند که فرزند آنها می‌خواهد دانش آموز خوبی باشد اما بیماری او منجر به مشکلات رفتاری او در کلاس می‌شود (۲). بنابراین آگاهانه به دنبال کمک تخصصی برمی‌آیند.

گاهی اوقات والدین در برخورد با کودکانی که مشکلات رفتاری دارند، دچار نوعی درماندگی و ناکامی می‌شوند. که علت آن در درجه نخست رفتار کودک و در درجه بعد نداشتن مهارت لازم والدین و سرسازگاری با کودک می‌باشد (۱) که در این کتاب سعی شده است راهکارهای لازم به والدین آموزش داده شود.

مهم است که بدانیم راه‌حل‌هایی برای سبب‌های منفی رفتار کودکان وجود دارد که می‌توان آنها را به صورت یک برنامه آموزشی برای والدین ارائه نمود. تحقیقات نشان داده است آموزش تربیت سازنده، تعامل مثبت والدین-فرزندان، افزایش می‌دهد و در عین حال از میزان رفتارهای بی‌ثبات و اجباری والدین می‌کاهد (۳).

ما در برخورد با مشکلات رفتاری کودکان در این کتاب به سه موضوع می‌پردازیم:

۱- کمک به والدین برای شناخت یکی از شایع‌ترین دلایل مشکلات رفتاری کودکان که همانا اختلال بیش فعالی- نقص توجه است.

۲- کمک به والدین در درک رفتار کودک و عوامل مختلفی که این رفتار را تحت تأثیر

قرار می‌دهند.